

Mançur ve Moğolların fesatlarının, çekirge afeti gibi neslen devam etmesini nasıl anlamalıyız?

"Bazı mülhidler derler: 'Bu kadar acaibi yapan ve yapacak taifeler nerede?'"

"Elcevap: Çekirge gibi bir âfat, bir mevsimde pek çok kesretle bulunur. Mevsim değıştikçe, memleketi fesada veren kesretli o taifelerin hakikatleri, mahdut bazı fertlerde saklanıyor. Yine zamanı geldikçe, emr-i ilâhî ile o mahdut fertlerden gayet kesretli aynı fesat yine başlar. Güya onların hakikat-i milliyetleri inceliyor, kopmuyor; yine mevsimi geldikçe zuhur ediyor."

"Aynen öyle de bir zaman dünyayı hercümerc eden o taifeler, izn-i ilâhî ile mevsimi geldiği vakit, aynı o taife, medeniyet-i beşeriyeyi hercümerc edecekler. Fakat onların muharrikleri başka bir surette tezahür eder. Lâ ya'lemu'l-ğaybe illâllah."(1)

Burada bir yanlış anlama var; kötülük ve fesadın nesilden nesile maddeten bir irsiyeti yok. Burada asıl işaret edilen nokta, kötülük ve fesat dünyanın hiçbir yerinde ve döneminde bitmez ve tükenmez. İyilik ile kötülük, fesat ile birlik iki zıt kavram olup bunların çarpışması ve savaşıması, kainatın ve kaderin değışmez bir kanunudur. **Bazen şer hakim olur hayır incilir ve bir şahısta saklanır, bazen de hayır hakim olur şer incilir ve bir şahısta gizlenir.**

Bir şahısta gizlenen bu hayır ve şerrin şartları oluşup gelişir ise, o şahıs hayra ya da şerre bir cihetle çekirdeklik vazifesi görür. Nasıl koca incir ağacı küçücük incir çekirdeğinde program olarak saklanabiliyor ise, aynı şekilde hayır ya da şer bir şahısta gizlenip saklı kalabilir.

Mesela, mehdi ve deccal bir cihetle bu vazifeyi ifa eden şahsiyetlerdir. Lakin çekirdeğin neşvünema bulabilmesi için nasıl su, toprak ve ışık gerekli ise aynı şekilde şahıslarda saklı olan hayır ve şerrin inkişafı için de sosyal ve siyasal şartların bulunması gerekir.

Bu fesat ve şerrin nesilden nesile intikal etmesi ve yok olmaması bu manayadır, yoksa Moğollar ezelde kötü idi daima kötü kalacaklar, bu da nesilden nesile irsiyet şeklinde intikal edecek demek, hem mantığa hem adalete hem de şefkate uygun düşmez. Buradaki ifade genel geçer bir kural ve kavramın örneklendirilmesidir.

---

(1) bk. [Sözler, Yirmi Dördüncü Söz, Üçüncü Dal.](#)